

Oponentský posudek na bakalářskou práci Kateřiny Maršákové „Vliv vzrůstající popularity fitness na sebepojetí žen“

Fakulta humanitních studií UK

Předložená bakalářská práce je kompilací literatury k tématu fitness kultury a sebepojetí žen. Ačkoli se v textu mluví o „výzkumu“ a „výzkumných otázkách“, žádný vlastní výzkum ani „analýzu literatury“ nepředstavuje a je skutečně pouze nepřiliš systematickou kompilací. Předložená práce navíc, i jako kompilace, trpí řadou dalších nedostatků.

Především se jedná o nejednoznačné, často zřejmě chybějící a v důsledku zavádějící odkazování na použitou odbornou literaturu, které neumožňuje jednoznačně odlišit, kde mluví autorka (a prezentuje své vlastní myšlenky) a kde pouze shrnuje poznatky a argumenty z literatury. Toto pochybení se týká celé práce a považuji ho za zcela zásadní.

Druhým problémem, který prochází celým textem, jsou chyby v interpunkci (nejčastěji chybějící čárka), které snižují citelnost a někdy i posouvají význam prezentovaných argumentů.

Autorka přesvědčivě nevysvětlila a nezdůvodnila posun ve výzkumné strategii od projektu k samotné bakalářské práci. Zatímco detailní empirická studie jedné facebookové skupiny k tématu fitness by mohla být - na pozadí zahraniční odborné literatury – zajímavým příspěvkem k bádání o tomto bezesporu aktuálním a společensky relevantním jevu, rozhodnutí autory věnovat se rešerši literatury nepřináší nic nového (pomíjím přínos pro samotnou autorku, jež deklaruje, který je ale z hlediska akademické půdy irelevantní) a pouze přemílá známé poznatky, a to spíše na úrovni kvalitního novinového článku, než akademické kvalifikační práce. Argumentace pro posun v zaměření práce tím, že chce autorka „výsledky tohoto výzkumu co nejvíce globalizovat“, je částečně nesmyslná a částečně neobhajitelná ve světle toho, že autorka čerpá prakticky výlučně z výzkumů týkajících se anglosaského světa. Pochybné je v této souvislosti i tvrzení, že fitness „lze považovat za celosvětový fenomén, jež se šíří bez ohledu na vnější vlivy“ (str. 6). Fitness, a specificky ženské fitness, lze sledovat jako významný fenomén západního světa, ale těžko to bude platit třeba o Indii či velkých částech Afriky. Stejně tak se tento fenomén nebude stejnou měrou týkat všech společenských vrstev, ale především střední třídy.

Překlad pojmu „body image“ do češtiny jako „sebeпоjetí“ (str. 3) považuji za příliš široké a v důsledku zavádějící, protože zastírá, že sebepojetí mohou ustavovat i jiné rozměry osoby a vztahy, než pouze ty k vlastnímu tělu. Zúžení sebepojetí na „body image“, které překlad implikuje, je tak vlastně symptomem samotné fitness kultury a svědčí o chybějící analytické perspektivě autorky.

Kapitola Historie fitness (str. 7-14) nemá v práci jinou než zcela mechanickou úlohu. Ačkoli autorka deklaruje opak, není jasné, v čem pomáhá pochopit současný vývoj. V mnoha pasážích není navíc jasné, na základě čeho autorka svá jednoznačná tvrzení servíruje, neboť reference ke zdrojům jsou zde obzvláště skoupé. Vyskytují se zde také některé evidentní chyby, např.: „Zatímco v dřívějších letech byla nejčastější příčinou úmrtí virová onemocnění, koncem 19. století je nahradila kardiovaskulární onemocnění, rakovina a cukrovka“ (str. 10). Autorka se zde plete o století a evidentně se nezamyslela nad tím, kdy se součástí medicíny stala antibiotika a jaký mělo jejich zavedení vliv na veřejné zdraví. Nepřijatelná v akademické kvalifikační práci jsou i klišé typu „temné období středověku“ (str. 8).

Z výše uvedených důvodů navrhuji hodnotit předloženou práci nedostatečně. Kompilace literatury, navíc nepřiliš systematická a s nekvalitním odkazovým aparátem, nemůže být podle mého názoru základem pro udělení bakalářského titulu.

V Praze, 11. července 2016

Tereza Stöckelová